

La cultura dels blocs

En una societat dominada per la informació, cada dia que passa són més els blocs penjats a Internet escrits en català. Comunicació i participació són les principals característiques d'aquests espais a la xarxa, una nova cultura internauta oberta a tots els públics, totes les opinions i ideologies.

Text Saül Gordillo

Han revolucionat Internet, proliferen a una velocitat de vertigen i ja s'han convertit en una eina imprescindible en aquesta societat del segle XXI dominada per la informació. Els blocs (*weblogs* o *blogs* en anglès) són un autèntic fenomen en la xarxa, que ha passat de ser una gran biblioteca a convertir-se en una gran conversa. Afavoreixen la comunicació i la participació, democratitzen la xarxa. Trenquen l'esquema clàssic dels grans mitjans i, per contra, confereixen al ciutadà un paper més crític i actiu. La comunicació ha canviat gràcies a aquests diaris personals que es troben a Internet i que són molt fàcils d'obrir i de manejar. Qualsevol persona pot disposar d'un web propi gratuït. Un canal de comunicació originari de la xarxa que té el primer antecedent als Estats Units el 1992, però que apareix formalment el 1997.

Més de catorze milions de persones d'arreu del món disposen de diari personal a Internet. Cent milions de persones —una tercera part de l'univers actiu de la

“Més de catorze milions de persones d'arreu del món disposen de diari personal a Internet. Cent milions de persones en llegeixen habitualment. Cada dia se n'obren 75.000 de nous; és a dir, un cada segon.”

1 Lluís Foix, periodista de *La Vanguardia*. 2 Pasqual Maragall, president de la Generalitat de Catalunya. 3 Andreu Francisco, alcalde d'Alella (ERC). 4 Toni Ibàñez, filòsof.

xarxa— llegeixen blocs habitualment. Cada dia se n'obren 75.000 de nous al món, és a dir, un cada segon. Diàriament, els autors d'aquests diaris interactius escriuen entre 700.000 i 1,3 milions d'articles; és a dir, 33.000 cada hora. Cada mig any es duplica la població del món dels blocs, que avui ja és 60 cops més gran que fa tres anys. Es considera, però, que un percentatge dels blocs nous —entre un 2% i un 8%— es creen només per oferir publicitat, són els *blocs brossa*.

Del món dels blocs dels Països Catalans no se'n tenen dades exhaustives. L'escriptora Mercè Molist (<http://ww2.grn.es/merce>) sosté que el món dels blocs català és “obscur i ple de llacunes” i que la seva població és “petita i

senzilla, si la comparem amb l'efervescència que es viu al món dels blocs de parla anglesa.” En canvi, el periodista Vicent Partal (<http://blocs.mesvilaweb.cat/partal>) justifica la fama segons la qual la Internet catalana és “innovadora i dinàmica” per la capacitat d'acollir amb gran interès qualsevol novetat a la xarxa, i els blocs no n'han estat cap excepció. El febrer del 2006 el català era la segona llengua del món amb més blocs, per darrere de l'anglès, segons el *Nicle Weblog Census* (<http://www.blogcensus.net>). Hi constaven 123.320 blocs en català, per davant dels 83.950 en francès o els 80.509 en espanyol. Partal desconfia d'aquest cens perquè “desafia el sentit comú”, però afirma que la presència en

aquest rànquing posa molt de manifest el gran activisme del món dels blocs català.

Allotjaments gratuïts en català

Els blocs estan de moda. Només cal navegar una estona per Internet per copsar la importància dels blocs escrits en català, que van començar a aparèixer el 1999, amb *El Forat*, de Sergi Llorens (<http://www.elforat.net/home.php>), seguits el 2001 per *Notes al marge*, de Carles Miró, i el 2002 per *Les paraules i els dies*, de Teresa Amat, ambdós ja tancats. Actualment, n'hi ha de temàtiques ben diverses i curioses. Els serveis gratuïts d'allotjament —com Blocat (<http://bloccat.com>), que té uns 3.000 blocs registrats, dels quals 500 són actius, i 50.000 visites al mes; Cibernautes (<http://cibernautes.com>), La Comunitat (<http://www.lacomunitat.net>), Blocs Gràcianet (<http://blocs.gracianet.org>), Blocs de Balearweb (<http://bloc.balearweb.net>) i Illencs (<http://www.illencs.com>), entre d'altres— han permès que els blocs personals s'estenguin com una taca d'oli. Han tingut un èxit especial entre la població jove i adolescent, que han incorporat el bloc com una eina més de comunicació.

El bloc és un espai a Internet en què, com si es tractés d'un dietari tradicional, es van escrivint informacions, opinions, cites o simples apunts, amb enllaços a altres blocs o pàgines web, i acompanyats de fotografies, vídeos o àudios. L'ordre és cronològic (l'últim article apareix al principi del bloc) i normalment s'accepten comentaris dels lectors. La majoria de blocs disposen d'una llista d'enllaços recomanats, que ja d'entrada donen una pista de la comunitat en què es mou l'autor del bloc, les seves preferències a la xarxa i a quina audiència es dirigeix. De fet, la majoria de blocs permeten saber quantes visites es reben diàriament, i fins i tot el seu lloc telemàtic d'origen i la procedència geogràfica. La majoria de blocs tenen una audiència reduïda, públics limitats quantitativament que, no obstant això, potencien la seva relació a la xarxa. Són comunitats de blocaires amb una gran cohesió (sensibilitats i interessos comuns) i que participen en un diàleg permanent sobre els continguts i la informació que ofereixen als seus blocs respectius.

5 Jaume Subirana, escriptor i director de la Institució de les Lletres Catalanes. 6 Olla de grills, *think tank* transversal. 7 Carles Puigdemont, periodista i alcaldable de CiU a Girona

Retrat robot del blocaire

El periodista Juan Varela (<http://periodistas21.blogspot.com>) situa el perfil del blocaire en aquestes coordenades: el 57% són homes, un 48% menors de 30 anys, usen banda ampla i són de classe mitjana alta i amb un alt nivell de formació. “El perfil dels lectors de blocs és pràcticament el mateix, i aquí hi ha un dels grans perills per al seu desenvolupament: l'endogàmia i el seu enclaustrament en una audiència tancada.” Un 10,6% dels internautes espanyols han obert un bloc, si bé dos de cada tres acaben abandonats. Només se n'actualitzen 100.000 a la setmana, i 50.000 hi escriuen diàriament. Així mateix, un 91% els mantenen adolescents i joves menors de 30 anys.

Un percentatge significatiu dels blocs són un exercici de pur exhibicionisme que ajuda a satisfer la vanitat d'aquells que conceben aquesta eina com una oportunitat per difondre els seus pensaments, sentiments i intimitats. Al marge d'aquest tipus de bloc, sovint d'escassa qualitat literària, el món dels blocs ofereix sorpreses notables. En aquest sentit, el servei de MésVilaweb (<http://www.mesvilaweb.cat>) —l'únic de pagament en català— ha contribuït a aixecar el llistó,

“Cada dia són més els escriptors, pensadors, periodistes, polítics, músics i activistes que no es volen quedar al marge d'aquesta moda. Per què escriuen gratuïtament un diari virtual si la majoria d'ells disposen de tribunes públiques als mitjans de comunicació? Perquè el bloc és interactiu, àgil i propicia nous i múltiples registres.”

ja que ha captat personatges de primera fila i els ha posat a les mans una facilíssima eina editora. El resultat són blocs d'alt contingut literari o polític, principalment, molt allunyats del món dels blocs més superficial.

Escriptors, polítics, periodistes...

Cada dia són més els escriptors, pensadors, periodistes, polítics, músics i activistes (mireu la taula 1) que no es volen quedar al marge d'aquesta moda. Per què escriuen gratuïtament un diari virtual si la majoria d'ells disposen de tribunes públiques als mitjans de comunicació? Perquè el bloc és interactiu (l'autor interpel·la però també és interpel·lat per uns lectors que sovint en saben tant o més), àgil (cada dia es pot deixar un nombre il·limitat d'articles o anotacions sense filtres previs ni intermediaris) i propicia nous i múltiples registres (el llenguatge, amb enllaços, documents en diferents formats i un disseny personalitzable, és diferent i evolutiu). Llegir els webs personals d'autors reconeguts, la majoria d'un altíssim nivell, és un plaer. Endinsar-se en l'entramat polièdric de pàgines que ofereix el món dels blocs, pot esdevenir addictiu.

Com que escriure-hi és fàcil, l'actualitat apareix comentada i reflexionada en els blocs com si es tractés d'una enorme tertúlia virtual. Així, en qualsevol moment, es pot fer un repàs pels diaris de periodistes, filòsofs, escriptors i polítics, entre altres professionals, que proporcionen punts de vista de gran interès no solament per la credibilitat que mereixen els seus autors sinó per la multidisciplinarietat i l'enorme quantitat d'informació que es té a l'abast gràcies als enllaços amb articles de mitjans de comunicació (la majoria de diaris, ràdios i televisions

disposen de versions digitals actualitzades permanentment, amb seccions pròpies de blocs incloses), altres blocs o directament a documents en format de text o audiovisuals. La hipertextualitat situa el lector en una posició privilegiada. Pot accedir a tanta informació i fonts directes com els mateixos periodistes. Pot llegir tantes visions crítiques com vulgui, sovint de protagonistes de l'actualitat com ara el president de la Generalitat, Pasqual Maragall, o el del Parlament, Ernest Benach.

La lectura d'alguns d'aquests blocs esdevé apassionant, pel contingut i per la complicitat que s'arriba a establir entre autor i lectors. L'internauta, però, ha de saber destriar el gra de la palla.

L'anonimat i els confidencials

Alguns blocs no mostren la seva identitat sinó que s'amaguen darrere d'un pseudònim. Hi ha blocs magnífics escrits per autors no coneguts públicament. Per exemple, *El Llibreter* (<http://llibreter.blogspot.com>) és un bloc escrit per un llibreter anònim, amb un èxit notable, fins al punt que va rebre el Premi Lletra 2005. Un que també és anònim és *El Funcionari Felix* (<http://el-funcionari-felix.blocat.com>), escrit per un treballador de

la Generalitat que explica amb un to molt divertit les seves peripècies per l'Administració catalana. Entre els blocs d'autoria desconeguda, predominen els escrits per simpatitzants o militants de partits polítics.

Una de les peculiaritats del món dels blocs català són els confidencials, basats en la rumorologia, les especulacions i la informació política. Darrere de l'anonimat, s'hi amaguen intencions sovint partidistes. La seva lectura requereix un plus de prevenció i intel·ligència, però no per això deixa de ser interessant passejar pels carrerons de la política no oficial. El bloc confidencial pioner al Principat va ser *Maresme Confidencial* (<http://maresmeconfidencial.blocat.com>), inactiu des del passat gener. Després van aparèixer *Tumbuctú* (<http://tumbuctu.blogspot.com>), crític amb les files socialistes i republicanes; *La Santa Espina* (<http://lasantaespina.blogspot.com>), un contrapunt a l'anterior; i des del febrer passat *Busot* (<http://www.busot.blogspot.com>), que ha irromput amb força per atacar nacionalistes, socialistes i ecosocialistes. L'effimer *Els Àngels Confidencial* (<http://elsangels.blocat.com>), que ha tancat seguint les passes de *Maresme Confidencial*, se centrava en la política gironina.

“Llegir els webs personals d'autors catalans reconeguts, la majoria d'un altíssim nivell, és un plaer. Endinsar-se en l'entramat polièdric de pàgines que ofereix el món dels blocs, pot esdevenir addictiu.”

Sembla que *Sa Palomera* (<http://www.sapalomera.blogspot.com>) li ha agafat el relleu des de Blanes. En una òrbita independentista, i a mig camí del confidencial i el bloc d'autor, es troba *Fent la viu viu* (<http://viu-viu.blogspot.com>). Un web confidencial solvent, seriós i de rigor contrastat és el degà *Eivissa Confidencial* (<http://eivissaconfidencial.com/>), amb un paper rellevant entre els opositors a les polèmiques autopistes de l'illa.

Directoris i blocs col·lectius

Existeixen dos directoris de referència per al món dels blocs català. Són pàgines des de les quals es pot accedir als blocs més actius, ja que hi apareixen els últi-

mes actualitzacions. *Bitàcoles* (<http://www.bitacoles.net>) i *Catapings* (<http://www.catapings.com>) són imprescindibles per seguir l'activitat blocaire catalana, juntament amb els servidors de blocs anteriorment esmentats (tant els gratuïts com els de pagament). La hiperactivitat i la capacitat de relacionar-se dels blocs ha provocat l'aparició de blocs col·lectius, d'autoria compartida. *L'Olla de grills* (<http://www.olladegrills.org>) és el primer *think tank* transversal, no partidista i virtual, animat per blocs que basculen ideològicament en l'àmbit del sobiranisme. *Quaderns* (<http://www.quaderns.net>) és un bloc col·lectiu de temàtica diversa i notable qualitat. Destaquen sobre altres blocs comunitaris, molts d'ells promoguts per partits polítics per agrupar i dinamitzar els blocs de la seva corda. En l'àmbit de les noves tecnologies, trobem el bloc comunitari *Planeta Softcatalà* (<http://planet.softcatala.org>).

Política a través dels blocs

El PSC i ERC són els partits que tenen més militants escrivint blocs. Mig miler de càrrecs polítics dels Països Catalans, de tots els partits i jerarquia política, obren habitualment el seu ordinador,

entren a l'editora del seu bloc i hi aboquen comentaris, opinions i informació. Els més proclius al debat admeten comentaris dels lectors. Els més reticents, i això coincideix amb la majoria de polítics de pes institucional o orgànic (consellers, diputats i alcaldes), restringeixen aquesta opció per comodat o per evitar estirabots de ciutadans empenyats i rivals polítics. Formalment són blocs, però el nivell de diàleg i participació és nul. Esdevenen un aparador.

Socialistes i republicans s'hi han abocat. Nacionalistes, ecosocialistes i conservadors els van al darrere. Les campanyes electorals (la negociació i el referèndum de l'Estatut de Catalunya en són una prova) es fan cada vegada més a la bloquesfera. Només cal mirar el Partit Demòcrata nord-americà per entendre el pes estratègic —o tàctic, diran alguns— dels blocs. A mesura que s'acostin els comicis al Parlament de Catalunya, la bloquesfera política traurà fum. Ha succeït en episodis històrics recents com l'11-M a l'Estat espanyol, juntament amb els missatges de mòbil. Els dies excepcionals, com aquell en què ETA declarà l'alto el foc permanent, l'actualització dels blocs s'accelera.

Territoris prolífics

El Maresme disposa d'una comunitat blocaire molt activa que s'engreixa sostingudament. A la capital, Mataró, des de l'alcalde, els regidors i els militants de tots els partits (amb representació municipal o no) fins als periodistes, passant per la gent de la cultura, l'esport, l'associacionisme o la tercera edat (Encarna Siles escriu *Tercera Edat* des del desembre del 2005, <http://blogencarna.blogspot.com>), tenen blocs i mantenen un debat actiu en la xarxa digne d'estudi.

Els blocs apropen les persones. Són molts els estudiants que mantenen el seu bloc des de la distància temporal d'un Erasmus o una etapa professional a l'estranger. També cohesionen, encara que sigui modestament, els Països Catalans (a la selecció de la taula 1, hi trobareu pàgines del País Valencià i les Illes Balears). Per exemple, a l'Alguer hi ha el professor universitari Gustau Navarro (<http://gustau Navarro.blogspot.com>). Els blocs són una oportunitat per reforçar la Internet de parla catalana, aixecant-ne el llit i innovant permanentment en aquesta *nova cultura*. ◊

>>> Saül Gordillo és periodista. <http://blocs.mesvilaweb.cat/sgordillo>

TRIA PERSONAL

Blocs dels Països Catalans

Escriptors, editors, lingüistes...

Víctor Alexandre: <http://www.victoralexandre.cat>
Biel Barnils: <http://tintaxinesa.blogspot.com>
Miquel Bezares: <http://bloc.baleaerweb.net/mbezars>
Xavier Borràs: <http://www.xavierborras.blogspot.com>
Carles Bellver: <http://www.carlesbellver.com/wiki/html>
Gabriel Bibiloni: <http://www.bibiloni.net/blog>
Albert Calls: <http://quaderndecalls.blogspot.com>
Esperança Camps: <http://bloc.baleaerweb.net/ulyse>
Jesús Cardona: <http://jesuscardona.blogspot.com>
Júlia Cortés Ortega: <http://elpontsobreellac.blocat.com>
Toni Cucarella: <http://blocs.mesvilaweb.cat/cucarella>
David Figueres: <http://blocs.mesvilaweb.cat/dfiguere>
Toni Ibàñez: <http://entrellum.blogspot.com>
Oriol Izquierdo: <http://blocs.mesvilaweb.cat/oi>
Fèlix Martí Ambel: <http://blocs.mesvilaweb.cat/felixmarti>
Biel Mesquida: <http://blocs.mesvilaweb.cat/bielmamengual>
Carles Miró: <http://www.cmiro.blogspot.com>
Vicenç Pagès: <http://www.quaderns.net/emile/index.php>
Emma Piqué: <http://emmapb.blogspot.com>
Agustí Pons: <http://blocs.mesvilaweb.cat/apons>
Josep Porcar: <http://www.porcar.net/index.php>
Xulio Ricardo Trigo: <http://blocs.mesvilaweb.cat/xrtrigo>
Jaume Subirana: <http://jaumesubirana.blogspot.com>
Tina Vallès: <http://tinavalles.blogspot.com>

Filòsofs

Ramon Alcoberro: <http://www.blocat.com/707>
Josep Maria Terricabras: <http://www.terrabras-filosofia.info/cat/weblog.asp>

Músics

Obrint Pas (Diari de la gira): <http://blocs.mesvilaweb.cat/obrintpas>
Quimi Portet: <http://www.quimiportet.com/blog>

Polítics

Ramon Bassas (PSC): <http://ramonbassas.blogspot.com>
Carles Benítez (MDT): <http://alenaar.blocat.com>
Enric Borràs (PRC): <http://blocs.mesvilaweb.cat/enricborras>
Cecili Buele (ERC): <http://bloc.baleaerweb.net/cil>
Daniel Cirera (PP): <http://www.danielsirera.blog.com.es>
Jaume Ciurana (CDC): <http://blocs.mesvilaweb.cat/jaumeCiurana>
Amadeu Corbera (JERC): <http://notesdediari.blocat.com>
José A. Donaire (PSC): <http://don-aire.blogspot.com>
Andreu Espasa (EUiA): <http://andreuespasa.blogspot.com>
Antoni Garcia (Els Verds): <http://blocs.mesvilaweb.cat/antonigarcia>
Isaac Garcia (ERC): <http://masnovi.blocat.com>
Carme Laura Gil (CDC): <http://blocs.mesvilaweb.cat/carme.laura>
Eberhard Grosske (EU-EV): <http://bloc.baleaerweb.net/581>
Ignasi Guardans (CDC): <http://blocs.mesvilaweb.cat/ignasiguardans>
Miquel Iceta (PSC): <http://www.iceta.org/blog.htm>

Enric Morera (Bloc): <http://www.enricmorera.com/blog>
Lourdes Muñoz (PSC): <http://lourdesmunozsantamaria.blogspot.com>
Pere Muñoz (PSM): <http://peremp.blocat.com>
Toni Roig (PSIB): <http://bloc.baleaerweb.net/317>
Raül Romeva (ICV): <http://blocs.mesvilaweb.cat/raulromeva>
Xavier Sàez (ERC): <http://www.xaviersaez.org>
Quim Soler (CUP): <http://quim.blocat.com>
Antoni Soy (ERC): <http://blocs.mesvilaweb.cat/joandeserrallonga>
Xavier Tomàs (CDC): <http://xtomas.blocat.com>
Alejo Vidal-Quadras (PP): <http://blogs.periodistadigital.com/alejovalquadras.php>
(*Llista completa de blocs polítics a <http://blocs.mesvilaweb.cat/sgordillo>)

Polítics institucionals

Pasqual Maragall: http://www.presidentmaragall.net/pres_blog/AppPHP/
Ernest Benach: http://www.parlament-cat.net/portals/page?_pageid=34,1776238&_dad=portal&_schema=PORTAL

Periodistes

Enric Banyeres: <http://banyeres.blogspot.com>
Eduard Batlle: <http://ebatlle.blogspot.com>
Jordi Colomer: <http://blocs.mesvilaweb.cat/doi>
Antoni Dalmau: <http://absurddiari.blogspot.com>
Lluís Foix: <http://foixblog.blogspot.com>

Narcís Genís: <http://ngenis.blogspot.com>
Joan Josep Isern: <http://blocs.mesvilaweb.cat/jotajotai>
Mercè Molist: <http://ww2.grn.es/merce>
Vicent Partal: <http://blocs.mesvilaweb.cat/partal>
Martí Perarnau: <http://martiperarnau.blogspot.com>
Carles Puigdemont: <http://personal.telefonica.terra.es/web/krls/bloc/blogger.html>
Pilar Rahola: http://www.pilarrahola.com/2_o/BLOG/vw_home.cfm?IDIOMA=CAT&IDIOMA_ID=1

Sindicalistes

Josep Maria Álvarez (UGT): <http://www.josepmariaalvarez.org/blog>

Tecnològics, dissenyadors, activistes digitals...

Òscar Barber: <http://www.oscarbarber.com/wp>
Marc Belzunces: <http://blocs.mesvilaweb.cat/marcbel>
Xavier Caballé: <http://www.caballe.cat>
Jesús Corrius: <http://www.corrius.org/bloc/index.php>
Toni Hermoso: <http://www.cau.cat/blog>
Sergi Llorens: <http://www.elforat.net/home.php>
Jordi Mallach: <http://oskuro.net>
Jordi Mas: <http://www.softcatala.org/~jmas/bloc>
Joan Melià: <http://joanmelia.com>
Llorenç Valverde: <http://lvalverde.net>
Benjamí Villoslada: <http://blog.bitassa.cat>